

Učebné osnovy

Slovenský jazyk a literatúra v 9. ročníku pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

sú v súlade s cieľmi a obsahom vzdelávania pre vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra pre žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím, schváleného ako súčasť Vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0.

Rozsah vyučovania predmetu:

6 VH týždenne – 198 VH za školský rok:

3VH -99 VH za školský rok : Jazyková komunikácia

1 VH -33 VH za školský rok : Komunikácia a sloh

2 VH -66 VH za školský rok :Čítanie a literatúra

Časová dotácia vyučovania predmetu je v Školskom vzdelávacom programe v porovnaní s Rámcovým učebným plánom pre žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským navýšená o jednu hodinu týždenne bez rozšírenia obsahu.

Tieto vyučovacie hodiny sa použijú **na rozšírenie v oblasti procesu** nasledovne:

- mimočítankové čítanie z triednej knižnice
- čítanie v čitateľskom kútiku,projekt: Dospelý číta deťom
- návšteva školskej, Obecnej knižnice
- počúvanie rozhlasových rozprávok
- využívanie detských výukových programov podporujúcich komunikačné zručnosti žiakov

Docvičovať a utvrdzovať zručnosť správne písať „i“ a „y“ po mäkkých, tvrdých a – obojakých spoluhláskach a vo vybraných slovách, – precvičiť si pravopis podstatných a prídavných mien, – upevniť si pravopis slovies, najmä v minulom čase a v rozkazovacom spôsobe, – osvojiť si ústne a písomné vykanie, – učiť sa vyplňať úradné tlačivá, – cvičiť sa v kompozícii a štylizácii, – osvojiť si ústne i písomné formy spoločenského styku. OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Aktivácia poznatkov z 8. ročníka. Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis Predložky
Písanie predložiek. Predložky a pádové otázky. ....**21 h**

Podstatné mená Určovanie podstatných mien. Pravopis životných podstatných mien mužského rodu.
Pravopis neživotných podstatných mien mužského rodu. Pravopis podstatných mien ženského rodu.
Pravopis podstatných mien stredného rodu. ....**15 h**

Prídavné mená Stupňovanie prídavných mien. Pravopis vlastnostných prídavných mien.
Privlastňovacie prídavné mená. .... **15 h**

Zámená Používanie osobných zámen. Písanie osobných zámen, tykanie, vykanie. .... **3 h**

Slovesá. Slovesá v prítomnom, minulom a budúcom čase. ....**12 h**

Číslovky Základné číslovky a radové číslovky. Spojky. ....**9 h**

Skladba Jednoduchá veta a zložená veta. ....**24 h**

KOMUNIKÁCIA A SLOH

Štylizácia a kompozícia: Zostavenie jednoduchej osnovy jazykového prejavu.....**33 h**

Výcvik v súvislých jazykových prejavoch: Rozprávanie Ústne alebo písomné rozprávanie podľa vopred pripravenej osnovy, podľa prečítaného textu, podľa série obrázkov. Opis Opis (ústne i písomne) osoby, predmetu, pracovného postupu. Formy spoločenského styku Oslovenie, pozdrav, požiadanie, poďakovanie, ospravedlnenie sa, privítanie návštevy a rozlúčenie sa, požiadanie o

informáciu, podanie informácie, telefonický rozhovor, pozdrav, blahoželanie, prejavenie sústrasti, list. Praktické písomnosti Podací lístok, poštová poukážka, poštová sprievodka na balík, žiadanka, dotazník, prihláška na pobyt, životopis, oznámenie, pozvánka, objednávka a iné.

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania Výcvik čítania a ústneho vyjadrovania. Upevňovanie čitateľských zručností na primerane náročných náučných a umeleckých textoch, orientácia v prečítanom texte a reprodukovanie jeho obsahu..... **66 h**

Literárna výchova Vzbudzovanie záujmu o mimoškolské čítanie kníh, časopisov, novín, o sledovanie vhodných programov rozhlasu a televízie, podľa miestnych možností aj o návštevy divadelných a filmových predstavení. Vyjadrovanie vlastných citových zážitkov zrozumiteľným spôsobom.

Odporúčaná literatúra: Poézia: napr. výber z poézie M. Rúfusa, V. Reisela, J. Navrátila, J. Bottu, S. Chalúpku, J. Kostru, A. Plávku, J. Smreka, a iných. Poviedky a romány zo života detí: napr. E. Kästner: Lujza a Lotka; M. Jančová: Prvá láska; J. Tužinský: Straka nekradne; Max von der Grün: Krokodíli z predmestia; N. Tánska: S dievčiskom sa nehráme; B. Němcová: Babička; H. Zelinová: Jakubko; A. Reiner: Dedko, babka a ja; a iných. Dobrodružné poviedky a romány: napr. R. Móric: Rozprávky z lesa, Volanie divočiny; D. Defoe: Robinson Crusoe; E. Kästner: Emil a detektívi; Dan Clark: Slepáčia polievka pre dušu; a iných. Bájne, balady, povesti a historická próza: napr. od autorov S. Chalupku, J. Bottu, J. Poliaka, M. J. Husku, M. Ďuríčkovej, M. Ferku, R. Morica, J. Štiavnického a iných. Náučná literatúra: napr. od autorov M. Labudu, M. Šurinovej, L. Švihrana, J. Galatu, E. Majzlanovej